

**ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASÍ JOQARÍ TÁLIM, ILIM HÁM
INNOVACIYALAR MINISTRLIGI**

**BERDAQ ATÍNDAĞÍ QARAQALPAQ MÁMLEKETLIK
UNIVERSITETI**

«TASTÍYÍQLAYMAN»

Berdaq atındağı

QMU rektori

A.Reymov

2024-jıl

**KÁSIPLIK (DÓRETIWSHILIK) IMTIXANLAR DÁSTÚRI HÁM
BAHALAW KRITERIYASÍ**

**60111200 - «Dene mádeniyatı» tálim baǵdarı ushın
(kúndizgi hám sırtqı bólimler ushın)**

Nókis-2024

Dástúr Berdaq atındaǵı Qaraqalpaq mámleketlik universitetiniń oqıw-metodikalıq Keńesinde kórip shıǵılǵan hám maqullanǵan. 2024-jıl ____-____daǵı ____-sanlı mäjilis bayanlaması.

Dúziwshiler:

- N.A.Kaypov - Berdaq atındaǵı Qaraqalpaq mámleketlik universiteti, “Dene mádeniyatı” fakulteti dekanı, p.i.k., docent.
- A.S.Sultansuynov - Berdaq atındaǵı Qaraqalpaq mámleketlik universiteti, “Dene mádeniyatı teoriyası hám metodikası” kafedrası baslıǵı, w.a. docent
- N.T.Akimov - Berdaq atındaǵı Qaraqalpaq mámleketlik universiteti, “Dene mádeniyatı teoriyası hám metodikası” kafedrası docenti.

Recenzentler:

- B.Q.Erimbetov - Ózbekstan mámleketlik dene tárbiyası hám sport universiteti Nókis filialı direktorı, professor.
- A.Q.Utepbergenov - Ájiniyaz atındaǵı Nókis mámleketlik pedagogikalıq institutı, “Dene mádeniyatı” fakulteti dekanı, b.i.k professor.

Ózbekstan Respublikası
Joqarı tálim, ilim hám innovაციyalar ministrliǵı
Berdaq atındaǵı Qaraqalpaq mámleketlik universiteti
60111200 - «Dene mádeniyatı» tálim baǵdarı boyınsha kásiplik (dóretiwshilik)
imtixan ótkeriw kriteriyası hám dástúri

Kirisiw

Ǵárezsiz Ózbekstan Respublikasında xalıqtıń, ásirese keleshek áwladtıń salamatlıǵın bekkemlew, fizikalıq mádeniyat hám sporttı rawajlandırıw máselelerine úlken itibar berilmekte.

Mámleketimizde usı tarawdıń rawajlanıwına qaratılǵan qatar normativ-huqıqiy hújjetler qabıl etilgen hám turmısta qollanılıp atır. Atap aytqanda Ózbekstan Respublikasınıń «Dene tárbiyası hám sport haqqında»ǵı, «Bilimlendiriw haqqında»ǵı nızamları, «Kadrlar tayarlaw milliy baǵdarlaması», Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń 2002-jıl 24-oktyabrde qabıl etilgen «Ózbekstan Balalar sportın rawajlandırıw fondın dúziw haqqında»ǵı pármanı, Ózbekstan Respublikası ministrler Mákemesiniń 1999-jıl 27-maydaǵı 271-sanlı «Ózbekstanda dene tárbiyası hám sporttı jáne de rawajlandırıw ilajları haqqında»ǵı qararı, Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń 2017-jıl 3-iyundaǵı PQ-3031-sanlı “Dene tárbiyası hám ǵalabalıq sporttı jáne de rawajlandırıw ilajları haqqında»ǵı qararı, Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń «Dene tárbiyası hám sport tarawında mámleket basqarıwı sistemasın túpten jetilistiriw ilajları haqqında»ǵı 2018-jıl 5-mart sánesindegi PP-5368-sanlı pármanı, Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń 2018-jıl 18-dekabrdegi PQ-4063-sanlı “Juqpalı bolmaǵan kesellikler profilaktikası, salamat turmıs tárizin qollap-quwatlaw hám xalıqtıń fizikalıq aktivlik dárejesin asırıw ilajları haqqında”ǵı qararı, Ózbekstan Respublikası Ministrler Mákemesiniń 2019-jıl 29-yanvardaǵı 65-sanlı «Ózbekstanda salamat turmıs tárizin keń eń jaydırıw hám xalıqtı dene tárbiyası hám ǵalabalıq sportqa baǵdarlaw haqqında»ǵı qararı, Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń 2020-jıl 30-oktyabrdegi “Salamat turmıs tárizin keń en jaydırıw hám ǵalabalıq sporttı jáne de rawajlandırıw ilajları haqqında” PP 6099 -sanlı pármanı, Ózbekstan Respublikası Prezidentiniń 2020-jıl 4-noyabrdegi “Kurash milliy sport túrin rawajlandırıw hám onıń xalıq-aralıq abroyın jáne de asırıw ilajları haqqında” PQ-4881-sanlı qararları dálil bola aladı.

60111200 - «Dene mádeniyatı» tálim baǵdarı boyınsha kásiplik (dóretiwshilik) imtixan dástúri ulıwma orta hám orta arnawlı kásip-óner tálimi dene tárbiyası baǵdarlamaları tiykarında dúzilgen bolıp, abituriyentlerdiń fizikalıq shınıǵıwları orınlawdaǵı ámeliy hárezet, kónlikpe hám qánigelik tájriybeleri dárejesin anıqlaw hám de bahalawǵa mólsherlengen.

Dástúrde kásiplik (dóretiwshilik) imtixandı ótkeriw tártibi, abituriyentlerdiń bilim, kónlikpe hám tájriybelerine qoyılǵan talaplar hám de olardı bahalaw kriteriyaları óz sawleleniwin tapqan.

Dástúrdıń maqseti hám wazıypaları

Dástúrdıń tiykargı maqseti - abituriyentlerdiń dene tárbiyası páninen iyelegen bilim, kónlikpe hám qánigelik tájriybeleri (jeńil atletika túrleri boyınsha arnawlı tayarlıq) dárejesin belgilengen kriteriyalar tiykarında anıqlaw hám de bahalawdan ibarat bolıp esaplanadı.

Dástúrde dene tárbiyası páninen kásiplik (dóretiwshilik) imtixan barısında tómendegi wazıypalardı ámelge asırıw názerde tutilǵan.

Jeńil atletika túrleri boyınsha;

- 100 metrge juwırıw boyınsha sınaq-qadaǵalaw shınıǵıwın shólkemlestiriw hám ótkeriw;

- 1000 metrge juwırıw boyınsha sınaq-qadaǵalaw shınıǵıwın shólkemlestiriw hám ótkeriw.

Kásiplik (dóretiwshilik) imtixan ushın - **156 ball** ajratılǵan bolıp, túrler boyınsha ballar tómendegishe bólistirilgen:

1. 100 metrge juwırıw - 93 ball
2. 1000 metrge juwırıw - 63 ball

Kásiplik (dóretiwshilik) imtixandı ótkeriw hám shınıǵıwları orınlaw tártibi

Barlıq imtixan sınaqlarına abituriyentler ózi menen sport kiyimi (sport kiyimi kiyim, sport ayaq kiyimi) hám de shaxsın tastıyıqlawshı hújjetlerin (pasport, qabıllaw komissiyası tárepinen berilgen til xat hám ruxsatnama) alıp keliwi hám imtixan komissiyasına usınıwı shárt, eger imtixan komissiyasına kórsetilmegen jaǵdayda abituriyent imtixanǵa qoyılmaydı.

Kásiplik (dóretiwshilik) imtixan sınaqları bir kún dawamında (kúni hám waqıtı kórsetilgen halda tastıyıqlanǵan keste tiykarında) belgilengen múddetlerde ótkeriledi.

Jeńil atletika túrleri boyınsha:

100 metrge juwırıw. Tómengi start. Abituriyentler dizimge kóre juwırıw ushın 2 abituriyentten ajratıladı. Bul shınıǵıwdı orınlaw ushın hár bir abituriyentke bir márteden urınıs beriledi. Juwırıw waqtında hár bir abituriyent ózine belgilengen jolshadan juwırıwı shárt. Basqa jolshaǵa ótip ketse hám janında juwırıp baratırǵan sherigine kesent etse nátiyje esapqa alınbaydı.

1000 metrge juwırıw. Joqarı start. Hár bir juwırıwda 6-10 abituriyentten qatnasadı. Start hám finish sızıqlar orınları anıq belgilengen bolıwı shárt. Aralıqtı basıp ótiw dawamında juwırıwdan júriw jaǵdayına ótken yamasa juwırıw jolshasınan shıǵıp ketken abituriyenttiń nátiyjesi esapqa alınbaydı.

**Jeńil atletika boyınsha 100 hám 1000 metrge juwırıw qábiletin anıqlaw ushın
kásiplik (dóretiwshilik) imtixannıń bahalaw
KRITERYALARÍ**

JENIL ATLETIKA - 156 ball

(Erler)

№	Sınaq - qadaǵalaw shınıǵıwların tapsırıw normaları (erler ushın)			
	100 metrge juwırıw (sekund esabında) maksimal 93 ball		1000 metrge juwırıw (minut hám sekund esabında) maksimal 63 ball	
	Nátiyjeler	Ballar	Nátiyjeler	Ballar
1.	11,49 hám onnan jaqsı	93	2,44 hám onnan jaqsı	63
2.	11,50	92	2,47	62
3.	11,55	91	2,50	61
4.	11,60	90	2,53	60
5.	11,65	89	2,56	59
6.	11,70	88	2,59	58
7.	11,75	87	3,02	57
8.	11,80	86	3,05	56
9.	11,85	85	3,08	55
10.	11,90	84	3,11	54
11.	11,95	83	3,14	53
12.	12,00	82	3,17	52
13.	12,05	81	3,20	51
14.	12,10	80	3,23	50
15.	12,15	79	3,26	49
16.	12,20	78	3,29	48
17.	12,25	77	3,32	47
18.	12,30	76	3,35	46
19.	12,35	75	3,38	45
20.	12,40	74	3,41	44
21.	12,45	73	3,44	43
22.	12,50	72	3,47	42
23.	12,55	71	3,50	41
24.	12,60	70	3,53	40
25.	12,65	69	3,56	39

26.	12,70	68	3,59	38
27.	12,75	67	4,02	37
28.	12,80	66	4,05	36
29.	12,85	65	4,08	35
30.	12,90	64	4,11	34
31.	12,95	63	4,14	33
32.	13,00	62	4,17	32
33.	13,05	61	4,20	31
34.	13,10	60	4,23	30
35.	13,15	59	4,26	29
36.	13,20	58	4,29	28
37.	13,25	57	4,32	27
38.	13,30	56	4,35	26
39.	13,35	55	4,38	25
40.	13,40	54	4,41	24
41.	13,45	53	4,44	23
42.	13,50	52	4,47	22
43.	13,55	51	4,50	21
44.	13,60	50	4,53	20
45.	13,65	49	4,56	19
46.	13,70	48	4,59	18
47.	13,75	47	5,02	17
48.	13,80	46	5,05	16
49.	13,85	45	5,08	15
50.	13,90	44	5,11	14
51.	13,95	43	5,14	13
52.	14,00	42	5,17	12
53.	14,05	41	5,20	11
54.	14,10	40	5,23	10
55.	14,15	39	5,26	9
56.	14,20	38	5,29	8
57.	14,25	37	5,32	7
58.	14,30	36	5,35	6
59.	14,35	35	5,38	5
60.	14,40	34	5,41	4
61.	14,45	33	5,44	3
62.	14,50	32	5,47	2
63.	14,55	31	5,50	1

64.	14,60	30	5,51 hám onnan kóp	0
65	14,65	29		
66	14,70	28		
67	14,75	27		
68	14,80	26		
69	14,85	25		
70	14,90	24		
71	14,95	23		
72	15,00	22		
73	15,05	21		
74	15,10	20		
75	15,15	19		
76	15,20	18		
77	15,25	17		
78	15,30	16		
79	15,35	15		
80	15,40	14		
81	15,45	13		
82	15,50	12		
83	15,55	11		
84	16,00	10		
85	16,05	9		
86	16,10	8		
87	16,15	7		
88	16,20	6		
89	16,25	5		
90	16,30	4		
91	16,35	3		
92	16,40	2		
93	16,45	1		
94	16,46 hám onnan kóp	0		

JENİL ATLETİKA
(hayal-qızlar)

№	Sınaq-qadaǵalaw shınıǵıwların tapsırıw normaları (hayal-qızlar ushın)			
	100 metrge juwırıw (sekund esabında) maksimal 93 ball		1000 metrge juwırıw (minut hám sekund esabında) maksimal 63 ball	
	Nátiyjeler	Ballar	Nátiyjeler	Ballar
1.	13,49 hám onnan jaqsı	93	3,10 hám onnan jaqsı	63
2.	13,50	92	3,13	62
3.	13,55	91	3,17	61
4.	13,60	90	3,20	60
5.	13,65	89	3,23	59
6.	13,70	88	3,26	58
7.	13,75	87	3,29	57
8.	13,80	86	3,32	56
9.	13,85	85	3,35	55
10.	13,90	84	3,38	54
11.	13,95	83	3,41	53
12.	14,00	82	3,44	52
13.	14,05	81	3,47	51
14.	14,10	80	3,50	50
15.	14,15	79	3,53	49
16.	14,20	78	3,56	48
17.	14,25	77	3,59	47
18.	14,30	76	4,02	46
19.	14,35	75	4,05	45
20.	14,40	74	4,08	44
21.	14,45	73	4,11	43
22.	14,50	72	4,14	42
23.	14,55	71	4,17	41
24.	14,60	70	4,20	40
25.	14,65	69	4,23	39
26.	14,70	68	4,26	38
27.	14,75	67	4,29	37
28.	14,80	66	4,32	36
29.	14,85	65	4,35	35

30.	14,90	64	4,38	34
31.	14,95	63	4,41	33
32.	15,00	62	4,44	32
33.	15,05	61	4,47	31
34.	15,10	60	4,50	30
35.	15,15	59	4,53	29
36.	15,20	58	4,56	28
37.	15,25	57	4,59	27
38.	15,30	56	5,02	26
39.	15,35	55	5,05	25
40.	15,40	54	5,08	24
41.	15,45	53	5,11	23
42.	15,50	52	5,14	22
43.	15,55	51	5,17	21
44.	15,60	50	5,20	20
45.	15,65	49	5,23	19
46.	15,70	48	5,26	18
47.	15,75	47	5,29	17
48.	15,80	46	5,32	16
49.	15,85	45	5,35	15
50.	15,90	44	5,38	14
51.	15,95	43	5,41	13
52.	16,00	42	5,44	12
53.	16,05	41	5,47	11
54.	16,10	40	5,50	10
55.	16,15	39	5,53	9
56.	16,20	38	5,55	8
57.	16,25	37	5,58	7
58.	16,30	36	6,01	6
59.	16,35	35	6,04	5
60.	16,40	34	6,07	4
61.	16,45	33	6,10	3
62.	16,50	32	6,13	2
63.	16,55	31	6,16	1
64.	16,60	30	6,17 hám onnan kóp	0
65	16,65	29		
66	16,70	28		

67	16,75	27		
68	16,80	26		
69	16,85	25		
70	16,90	24		
71	16,95	23		
72	17,00	22		
73	17,05	21		
74	17,10	20		
75	17,15	19		
76	17,20	18		
77	17,25	17		
78	17,30	16		
79	17,35	15		
80	17,40	14		
81	17,45	13		
82	17,50	12		
83	17,55	11		
84	18,00	10		
85	18,05	9		
86	18,10	8		
87	18,15	7		
88	18,20	6		
89	18,25	5		
90	18,30	4		
91	18,35	3		
92	18,40	2		
93	18,45	1		
94	18,46 hám onnan kóp	0		

Apellyaciya tártibi:

Abituriyentlar dóretiwshilik imtixan nátiyjeleri boyınsha universitet qabıllaw komissiyasınıń apellyacıyalar menen islew komissiyasına imtixan nátiyjeleri daǵaza etilgennen keyin 24 saat dawamında shaǵım etiwleri múmkin. Shaǵım mazmunı tek ózleriniń toplaǵan balları boyınsha bolsa qabıl etiledi.

Apellyaciya komissiyası aǵzaları Joqarı oqıw ornı rektori buyırǵı menen tastıyıqlanadı.